

บทที่ 4

ผลการศึกษาและอภิปรายผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง ปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 : ศึกษาเฉพาะกรณีตำรวจภูธรจังหวัดนครปฐม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปรัชญาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับสิทธิและการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญา ศึกษาบทบาทพนักงานสอบสวนในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหา และศึกษาปัญหาอุปสรรคของพนักงานสอบสวนในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหา ตลอดจนแสวงหาแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน ในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ พนักงานสอบสวน (สบ.1), (สบ.2) และ (สบ.3) ในเขตการรับผิดชอบของกองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดนครปฐม ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 101 นาย

การนำเสนอผลการศึกษาจะแบ่งเป็น 7 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ภูมิหลังของพนักงานสอบสวน

ตอนที่ 2 ความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญา

ตอนที่ 3 ทักษะของพนักงานสอบสวนในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญา

ตอนที่ 4 ปัญหาอุปสรรคของพนักงานสอบสวนในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญา

ตอนที่ 5 ข้อคิดเห็น / ข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 6 ผลการทดสอบสมมติฐาน

ตอนที่ 7 อภิปรายผลการศึกษา

ตอนที่ 1 ภูมิหลังของพนักงานสอบสวน

ตารางที่ 4.1

ลักษณะพนักงานสอบสวน จำนวนตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
21-30 ปี	31	30.7
31-40 ปี	45	44.6
41-50 ปี	25	24.8
รวม	101	100.0

จากตารางที่ 4.1 ปรากฏว่าประชากรกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มากที่สุด รองลงไปได้แก่ อายุระหว่าง 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.6 และ 30.7 ตามลำดับ สำหรับพนักงานสอบสวนที่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี มีเพียงร้อยละ 24.8 เท่านั้น

ตารางที่ 4.2

ลักษณะของพนักงานสอบสวน จำแนกตามสถานภาพการสมรส

สถานภาพการสมรส	จำนวน	ร้อยละ
สมรส	64	63.3
โสด	35	34.7
หม้าย	2	2.0
รวม	101	100.0

จากตารางที่ 4.2 ปรากฏว่าสถานภาพการสมรสของพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่สมรสแล้วมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 63.3 รองลงไปเป็นโสดร้อยละ 34.7 และเป็นหม้ายเพียงร้อยละ 2.0 เท่านั้น

ตารางที่ 4.3
ลักษณะของพนักงานสอบสวน จำแนกตามชั้นยศ

ระดับชั้นยศ	จำนวน	ร้อยละ
ร.ต.ต.	41	40.6
ร.ต.ท.	12	11.9
ร.ต.อ.	10	9.9
พ.ต.ต.	28	27.7
พ.ต.ท.	10	9.9
รวม	101	100.0

จากตารางที่ 4.3 ปรากฏว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้แก่ พนักงานสอบสวนมีชั้นยศร้อยตำรวจตรีมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ยศพันตำรวจตรี คิดเป็นร้อยละ 40.6 และ 27.7 ตามลำดับ และพบว่าพนักงานสอบสวนที่ครองยศร้อยตำรวจโท คิดเป็นร้อยละ 11.9 นอกจากนี้ พนักงานสอบสวนที่ครองยศร้อยตำรวจเอกและพันตำรวจโทมีจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 9.9

ตารางที่ 4.4
ลักษณะของพนักงานสอบสวน จำแนกตามตำแหน่ง

ตำแหน่ง	จำนวน	ร้อยละ
พนักงานสอบสวน (สบ.1)	52	51.5
สบ.2	44	43.6
สบ.3	5	5.0
รวม	101	100.0

จากตารางที่ 4.4 ปรากฏว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นพนักงานสอบสวน (สบ.1) มากที่สุด และ สบ.2, สบ.3 รองลงมา คิดเป็นร้อยละ 51.5, 43.6 และ 5.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5
ลักษณะของพนักงานสอบสวน จำแนกตามระยะเวลา
ที่ปฏิบัติงานด้านสอบสวน

ระยะเวลา	จำนวน	ร้อยละ
0-5 ปี	61	10.4
6-10 ปี	23	22.8
11-15 ปี	13	12.9
16-20 ปี	4	4.0
รวม	101	100.0

จากตารางที่ 4.5 ปรากฏว่าพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านสอบสวนเป็นระยะเวลา 0-5 ปีมากที่สุด รองลงไปได้แก่ ระยะเวลา 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 60.4 และ 22.8 และพนักงานสอบสวนที่มีอายุงานสอบสวน 11-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 12.9 และพนักงานสอบสวนที่มีอายุงานสอบสวนนานที่สุดคือ 16-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 4.0

ตารางที่ 4.6
ลักษณะของพนักงานสอบสวน จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรี	96	95.0
ปริญญาโท	5	5.0
รวม	101	100.0

จากตารางที่ 4.6 ปรากฏว่าพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 95.0 และจบการศึกษาระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 5.0

ตารางที่ 4.7

ลักษณะของพนักงานสอบสวน จำแนกตามสาขาวิชา

สาขาวิชา	จำนวน	ร้อยละ
นิติศาสตร์	55	54.5
รัฐประศาสนศาสตร์ (รปบ.ตร.)	46	45.5
รวม	101	100.0

จากตารางที่ 4.7 ปรากฏว่า พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่จบการศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 54.5 และรองลงมาจบการศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ (รปบ.ตร.) คิดเป็นร้อยละ 45.5

ตอนที่ 2 ความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนเกี่ยวกับ
การคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญา

ตารางที่ 4.8

ความรู้ความเข้าใจของพนักงานสอบสวนด้านการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหา

ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน เกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญา	ความคิดเห็น		แปลผล
	ใช่	ไม่ใช่	
1. ผู้ต้องหาในคดีอาญาจะต้องได้รับแจ้งข้อกล่าวหา และ รายละเอียดแห่งการจับโดยไม่ชักช้า	101 (100.0)	-	ถูกต้อง
2. ผู้ต้องหาในคดีอาญามีสิทธิที่จะปรึกษาทนายความเป็น การเฉพาะตัวได้	98 (97.0)	3 (3.0)	ถูกต้อง
3. ผู้ต้องหาในคดีอาญามีสิทธิที่จะให้ทนายความหรือผู้ซึ่ง คนไว้วางใจเข้าฟังการสอบสวนปากคำของผู้ต้องหาได้	98 (97.0)	3 (3.0)	ถูกต้อง
4. ผู้ต้องหาในคดีอาญามีสิทธิได้รับการสอบสวนหรือ พิจารณาคดีด้วยความรวดเร็ว ต่อเนื่อง และเป็นธรรม	90 (96.0)	11 (4.0)	ถูกต้อง

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน เกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญา	ความคิดเห็น		แปลผล
	ใช่	ไม่ใช่	
5. ผู้ต้องหาในคดีอาญาจะต้องได้รับโอกาสแจ้งให้ญาติหรือผู้ซึ่งผู้ถูกจับไว้วางใจทราบในโอกาสแรก	97 (96.0)	4 (4.0)	ถูกต้อง
6. ผู้ต้องหาในคดีอาญาทุกคนมีสิทธิได้รับการสันนิษฐานว่าเป็นผู้บริสุทธิ์	95 (94.1)	6 (5.9)	ถูกต้อง
7. ผู้ต้องหาในคดีอาญาซึ่งถูกควบคุมตัวอยู่จะต้องถูกนำตัวไปศาลภายใน 48 ชั่วโมง นับแต่เวลาที่ผู้ถูกจับถูกนำตัวไปถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวน	91 (90.1)	10 (9.9)	ถูกต้อง
8. ผู้ต้องหาในคดีอาญามีสิทธิไม่ให้ถ้อยคำเป็นปฏิปักษ์ต่อตัวเอง อันอาจทำให้ตนถูกฟ้องคดีอาญา	90 (89.1)	11 (10.9)	ถูกต้อง
9. ผู้ต้องหาในคดีอาญากรณีเป็นเด็กหรือเยาวชนอายุไม่เกิน 18 ปี ต้องมีนักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ หรือบุคคลที่เด็กร้องขอเข้าร่วมในการสอบปากคำด้วย	89 (88.1)	12 (11.9)	ถูกต้อง
10. ผู้ต้องหาในคดีอาญามีสิทธิที่จะไม่ให้การใด ๆ เลยได้	89 (88.1)	12 (11.9)	ถูกต้อง
11. ในการสอบปากคำและการสอบพยานเด็กอายุไม่เกิน 18 ปี ให้กระทำการเป็นการลับเฉพาะบุคคลที่เกี่ยวข้องกับคดีเท่านั้นจะมีสิทธิเข้าฟังได้	85 (84.2)	16 (15.8)	ถูกต้อง
12. ผู้ต้องหาในคดีอาญาใดก็ตาม ไม่ว่าผู้ต้องหาคนนั้นจะเป็นข้าราชการระดับสูง นักการเมือง ผู้ใช้แรงงาน เกษตรกร หรือประชาชนธรรมดา ย่อมได้รับการปฏิบัติหรือการคุ้มครองทางกฎหมายเท่าเทียมกัน	82 (81.2)	19 (18.8)	ถูกต้อง
13. ผู้ต้องหาในคดีอาญาทุกคนย่อมได้รับการปฏิบัติเสมือนผู้บริสุทธิ์	81 (80.2)	20 (19.8)	ถูกต้อง

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน เกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญา	ความคิดเห็น		แปลผล
	ใช่	ไม่ใช่	
14. ผู้ต้องหาในคดีอาญามีสิทธิตรวจหรือคัดสำเนาคำให้การ ของตนในชั้นสอบสวนนั้นได้ก็ต่อเมื่อพนักงานอัยการได้ ยื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้ว	54 (53.5)	47 (46.5)	ยังเข้าใจ ถูกต้องไม่ มากนัก
15. ผู้ต้องหาในคดีอาญามีสิทธิขอทราบพยานหลักฐานใน ชั้นสอบสวนได้ก็ต่อเมื่อพนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาด ไม่ฟ้องแล้ว	37 (36.6)	64 (63.4)	ยังเข้าใจ ถูกต้องไม่ มากนัก

จากตารางที่ 4.8 ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนด้านการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญาปรากฏว่า พนักงานสอบสวนเข้าใจว่า ผู้ต้องหาในคดีอาญาใดก็ตาม ไม่ว่าผู้ต้องหาคนนั้นจะเป็นข้าราชการระดับสูง นักการเมือง ผู้ใช้แรงงาน เกษตรกร หรือประชาชนธรรมดา ย่อมได้รับการปฏิบัติหรือการคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน โดยส่วนใหญ่เข้าใจถูกต้องแล้ว คิดเป็นร้อยละ 81.2 มีเพียงร้อยละ 18.8 เท่านั้นที่เข้าใจไม่ถูกต้อง และผู้ต้องหาในคดีอาญาทุกคนมีสิทธิได้รับการสันนิษฐานว่าเป็นผู้บริสุทธิ์ ปรากฏว่า พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่เข้าใจถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 94.1 และมีเพียงร้อยละ 5.9 เท่านั้นที่ยังเข้าใจไม่ถูกต้องในด้านการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญาทุกคนย่อมได้รับการปฏิบัติเสมือนผู้บริสุทธิ์ ปรากฏว่าพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่เข้าใจถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 80.2 และมีเพียงร้อยละ 19.8 เท่านั้นที่ยังเข้าใจไม่ถูกต้อง ส่วนในเรื่องผู้ต้องหาในคดีอาญามีสิทธิที่จะไม่ให้การใด ๆ เลย ได้ ปรากฏว่าพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่เข้าใจถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 88.1 และมีเพียงร้อยละ 11.9 เท่านั้นที่ยังเข้าใจไม่ถูกต้อง และผู้ต้องหาในคดีอาญามีสิทธิที่จะปรึกษาทนายความเป็น การเฉพาะตัวได้ ปรากฏว่าพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่เข้าใจถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 97.0 และมีเพียงร้อยละ 3.0 เท่านั้นที่ยังเข้าใจไม่ถูกต้อง สำหรับข้อความที่ว่าผู้ต้องหาในคดีอาญามีสิทธิที่จะให้ทนายความหรือผู้ซึ่งคนไว้วางใจเข้าฟังการสอบสวนปากคำของผู้ต้องหาได้ ปรากฏว่าพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่เข้าใจถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 97.0 และมีเพียงร้อยละ 3.0 เท่านั้นที่ยังเข้าใจไม่ถูกต้อง และผู้ต้องหาในคดีอาญามีสิทธิได้รับการสอบสวนหรือพิจารณาคดีด้วยความรวดเร็ว ต่อเนื่อง และเป็นธรรม ปรากฏว่าพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่เข้าใจถูกต้อง คิดเป็น

ร้อยละ 96.0 และมีเพียงร้อยละ 4.0 เท่านั้นที่ยังเข้าใจไม่ถูกต้อง ในเรื่องที่ต้องหาในคดีอาญามีสิทธิไม่ให้ถ้อยคำเป็นปฏิปักษ์ต่อตัวเอง อันอาจทำให้ตนถูกฟ้องคดีอาญา ปรากฏว่าพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่เข้าใจถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 89.1 และมีเพียงร้อยละ 10.9 เท่านั้นที่ยังเข้าใจไม่ถูกต้อง สำหรับผู้ต้องหาในคดีอาญากรณีเป็นเด็กหรือเยาวชนอายุไม่เกิน 18 ปี ต้องมีนักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ หรือบุคคลที่เด็กร้องขอเข้าร่วมในการสอบปากคำด้วย ปรากฏว่าพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่เข้าใจถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 88.1 และมีเพียงร้อยละ 11.9 เท่านั้นที่ยังเข้าใจไม่ถูกต้อง และในการสอบปากคำและการสอบพยานเด็กอายุไม่เกิน 18 ปี ให้กระทำเป็นการลับเฉพาะบุคคลที่เกี่ยวข้องกับคดีเท่านั้นจะมีสิทธิเข้าฟังได้ ปรากฏว่าพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่เข้าใจถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 84.2 และมีเพียงร้อยละ 15.8 เท่านั้นที่ยังเข้าใจไม่ถูกต้อง และผู้ต้องหาในคดีอาญาจะต้องได้รับแจ้งข้อกล่าวหา และรายละเอียดแห่งการจับโดยไม่ชักช้า ปรากฏว่าพนักงานสอบสวนเข้าใจถูกต้องทั้งหมด คิดเป็น 100 % สำหรับข้อความที่ว่า ผู้ต้องหาในคดีอาญาจะต้องได้รับโอกาสแจ้งให้ญาติหรือผู้ซึ่งผู้ถูกจับไว้วางใจทราบในโอกาสแรก ปรากฏว่าพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่เข้าใจถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 96.0 และมีเพียงร้อยละ 4.0 เท่านั้นที่ยังเข้าใจไม่ถูกต้อง สำหรับข้อความที่ว่าผู้ต้องหาในคดีอาญาซึ่งถูกควบคุมตัวอยู่จะต้องถูกนำตัวไปศาลภายใน 48 ชั่วโมง นับแต่เวลาที่ผู้ถูกจับถูกนำตัวไปถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวน ปรากฏว่าพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่เข้าใจถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 90.1 และมีเพียงร้อยละ 9.9 เท่านั้นที่ยังเข้าใจไม่ถูกต้อง และกรณีข้อความที่ว่า ผู้ต้องหาในคดีอาญามีสิทธิตรวจหรือคัดสำเนาคำให้การของตนในชั้นสอบสวนนั้นได้ก็ต่อเมื่อพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้ว เช่นเดียวกันกับกรณีผู้ต้องหาในคดีอาญามีสิทธิขอทราบพยานหลักฐานในชั้นสอบสวนได้ก็ต่อเมื่อพนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องแล้ว ดังนั้นสิทธิของผู้ต้องหาทั้ง 2 กรณี จึงเป็นสิทธิโดยมีเงื่อนไข มิใช่สิทธิโดยปราศจากเงื่อนไขดังกล่าว ดังนั้นกรณีข้อความในข้อ 7 จึงทำให้พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าได้ และส่วนน้อยตอบว่าไม่ได้สิทธิดังกล่าว ฉะนั้นพนักงานสอบสวนส่วนน้อยเท่านั้นที่เข้าใจถูกต้องแล้ว สำหรับข้อความข้อ 8 พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่เข้าใจถูกต้องแล้ว มีเพียงส่วนน้อยที่ยังเข้าใจไม่ถูกต้อง เนื่องจากเป็นสิทธิมีเงื่อนไขที่ได้อธิบายไว้ในข้างต้นแล้ว

ตารางที่ 4.9
 บทบาทหน้าที่การปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน

ความคิดเห็นในการ ปฏิบัติงาน ของพนักงานสอบสวน	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง			
1. เมื่อพนักงานสอบสวน รับแจ้งเหตุ และลง หลักฐานรับคำร้องแล้ว ให้รีบดำเนินการ สอบสวนโดยเร็ว	52 (51.5)	45 (44.6)	-	2 (2.0)	2 (2.0)	4.42	0.78	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
2. ให้ทำการสอบสวนให้ แล้วเสร็จภายใน 24 ชั่วโมง นับแต่ ระยะเวลาที่รับคำร้อง ทุกข์หรือกล่าวโทษ	5 (5.0)	9 (8.9)	9 (8.9)	38 (37.6)	40 (39.6)	2.02	1.14	ไม่เห็น ด้วย
3. คดีที่พนักงานสอบสวน รับแจ้งทุกคดีต้องลงใน สมุดคุมคดี	22 (21.8)	29 (28.7)	12 (11.9)	25 (24.8)	13 (12.9)	3.22	1.38	ไม่แน่ใจ

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ความคิดเห็นในการ ปฏิบัติงาน ของพนักงานสอบสวน	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่ เห็นด้วย อย่างยิ่ง			
4. ไม่ว่าจะเกิดเหตุใน พื้นที่ของตนหรือไม่ พนักงานสอบสวนห้าม ปฏิเสธว่าเหตุมิได้เกิด ในเขตอำนาจของตน แต่ให้อำนวยความ สะดวกหรือบริการให้ ไปร้องทุกข์ยังท้องที่ที่ เกิดเหตุ	36 (35.6)	59 (58.4)	4 (4.0)	2 (2.0)	-	4.28	0.63	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
5. พนักงานสอบสวนต้อง รับแจ้งความไว้เป็น หลักฐาน ถึงแม้ว่ากรณี แน่ชัดว่าคำแจ้งนั้นเป็น ความผิดอาญาหรือ ไม่ได้เกิดในเขตอำนาจ ของตน	13 (12.9)	65 (64.4)	10 (9.9)	13 (12.9)	-	3.77	0.84	เห็นด้วย
6. เมื่อมีผู้กล่าวหาว่าแจ้ง ความร้องทุกข์กล่าวหา ว่ากระทำผิดฐานใดให้ พนักงานสอบสวน ค้นหาพยานหลักฐาน โดยเร็ว	34 (33.7)	59 (58.4)	2 (2.0)	6 (5.9)	-	4.20	0.75	เห็นด้วย

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ความคิดเห็นในการ ปฏิบัติงาน ของพนักงานสอบสวน	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่ เห็นด้วย อย่างยิ่ง			
7. การนำพยานบุคคลใด มาเป็นพยานจะต้อง ได้รับอนุญาตจากศาล เสียก่อน	4 (4.0)	9 (8.9)	2 (2.0)	47 (46.5)	39 (38.6)	1.93	1.06	ไม่เห็น ด้วย
8. พยานที่เกี่ยวข้องกับ พฤติกรรมแห่งคดี จะต้องรู้เห็นเหตุการณ์ ก่อนเกิดเหตุ ขณะเกิด เหตุ และหลังเกิดเหตุ	20 (19.8)	50 (49.5)	2 (2.0)	22 (21.8)	7 (6.9)	3.53	1.23	เห็นด้วย
9. พนักงานสอบสวนไม่ จำเป็นต้องสอบสวน พยานทุกปาก	22 (21.8)	69 (68.3)	7 (6.9)	3 (3.0)	-	4.09	0.63	เห็นด้วย
10. พนักงานสอบสวนไม่ จำเป็นต้องสอบสวน พยานที่เกี่ยวข้องกับ พฤติการณ์แห่งคดี	6 (5.9)	15 (14.9)	1 (1.0)	64 (63.4)	15 (14.9)	2.34	1.09	ไม่เห็น ด้วย
11. พนักงานสอบสวน สามารถสอบสวน พยานต่อหน้าพยาน คนอื่นได้	9 (8.9)	27 (26.7)	3 (3.0)	31 (30.7)	31 (30.7)	2.52	1.40	ไม่เห็น ด้วย

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ความคิดเห็นในการ ปฏิบัติงาน ของพนักงานสอบสวน	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่ เห็นด้วย อย่างยิ่ง			
12. การสอบสวนคดีที่ ผู้ต้องหามีสารภาพ ต้องพิจารณาให้ รอบคอบ เพราะอาจ เป็นคำรับสารภาพโดย ไม่จริง	31 (30.7)	51 (50.5)	8 (7.9)	4 (4.0)	7 (6.9)	3.94	1.08	เห็นด้วย
13. การสอบสวนเพิ่มเติม ต้องรีบดำเนินการให้ แล้วเสร็จภายใน 7 วัน นับแต่พนักงาน สอบสวนได้รับหนังสือ จากพนักงานอัยการ	17 (16.8)	35 (34.7)	9 (8.9)	31 (30.7)	9 (8.9)	3.20	1.29	ไม่แน่ใจ
14. การสอบสวนคดีข้อหา มีอาวุธปืนไม่มี ทะเบียนไว้ใน ครอบครอง ไม่สามารถ นำอาวุธปืนนั้นเป็นของ กลางประกอบคดี	5 (5.0)	5 (5.0)	8 (7.9)	47 (46.5)	36 (35.6)	1.97	1.04	ไม่เห็น ด้วย

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ความคิดเห็นในการ ปฏิบัติงาน ของพนักงานสอบสวน	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่ เห็นด้วย อย่างยิ่ง			
15. พนักงานสอบสวนต้อง ออกไปตรวจสอบสถานที่ เกิดเหตุทุกครั้ง เพื่อที่จะทราบ ข้อเท็จจริง ว่าเกิดขึ้น จริงหรือไม่	40 (39.6)	44 (43.6)	-	11 (10.9)	6 (5.9)	4.00	1.17	เห็นด้วย
16. การดำเนินการรวบรวม พยานหลักฐานของ พนักงานสอบสวนเป็น ส่วนหนึ่งที่จะนำ ผู้กระทำความผิดมาลงโทษ	58 (57.4)	43 (42.6)	-	-	-	4.57	0.50	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
17. พยานหลักฐานหลัก ได้แก่ พยานบุคคล พยานเอกสาร พยาน วัตถุ นอกจากนั้น พนักงานสอบสวนอาจ ดำเนินการเกี่ยวกับการ ตรวจผู้ต้องหา การ ตรวจสอบสิ่งของหรือ การค้นพบสิ่งของ	54 (53.5)	47 (46.5)	-	-	-	4.53	0.50	เห็นด้วย อย่างยิ่ง

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ความคิดเห็นในการ ปฏิบัติงาน ของพนักงานสอบสวน	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่ เห็นด้วย อย่างยิ่ง			
18. การตรวจพิสูจน์ของ กลางในคดี มีความ ล่าช้า ไม่มีระยะเวลาที่ แน่นอน	32 (31.7)	43 (42.6)	13 (12.9)	11 (10.9)	2 (2.0)	3.91	1.03	เห็นด้วย
19. การทำสำนวนการ สอบสวนควรแยก พยานเอกสารที่สำคัญ ออกจากรายงานของ พนักงานสอบสวน ต่างหากเพื่อความ สะดวกต่อพนักงาน อัยการที่จะตรวจ เอกสารหลักฐานใน คำให้การ	8 (7.9)	30 (29.7)	8 (7.9)	41 (40.6)	14 (13.9)	2.77	1.24	ไม่แน่ใจ

จากตารางที่ 4.9 ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนนั้น ปรากฏว่า เมื่อพนักงานสอบสวนรับแจ้งเหตุและสอบหลักฐานรับคำร้องแล้วให้รับดำเนินการสอบสวนโดยเร็ว พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่มีระดับทัศนคติที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ด้วยค่าเฉลี่ย 4.42 และ S.D. = 0.78 และให้ทำการสอบสวนให้แล้วเสร็จภายใน 24 ชั่วโมง นับแต่ระยะเวลาที่รับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่มีระดับทัศนคติไม่เห็นด้วย โดยมีค่าเฉลี่ย 2.02 และ S.D. = 1.14 สำหรับข้อความที่ว่า คดีที่พนักงานสอบสวนรับแจ้งทุกคดีต้องลงในสมุดคุมคดี พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่มีระดับทัศนคติไม่แน่ใจ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.22 และ

S.D. = 1.38 และไม่ว่าจะเกิดเหตุในพื้นที่ของตนหรือไม่ พนักงานสอบสวนห้ามปฏิเสธว่าเหตุมิได้เกิดในเขตอำนาจของตน แต่ให้อำนวยความสะดวกหรือบริการให้ไปร้องทุกข์ยังท้องที่ที่เกิดเหตุ พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่มีระดับทัศนคติเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีค่าเฉลี่ย 4.28 และ S.D. = 0.63 ในส่วนพนักงานสอบสวนต้องรับแจ้งความไว้เป็นหลักฐาน ถึงแม้ว่ากรณีแน่ชัดว่าค่าแจ้งนั้นเป็นความผิดอาญาหรือไม่ได้เกิดในเขตอำนาจของตน พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่มีระดับทัศนคติเห็นด้วย โดยมีค่าเฉลี่ย 3.77 และ S.D. = 0.84 และเมื่อมีผู้กล่าวหามาแจ้งความร้องทุกข์กล่าวหาว่ากระทำความผิดฐานใดให้พนักงานสอบสวนค้นหาพยานหลักฐานโดยเร็ว พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่มีระดับทัศนคติเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีค่าเฉลี่ย 4.20 และ S.D. = 0.75 ส่วนการนำพยานบุคคลใดมาเป็นพยานจะต้องได้รับอนุญาตจากศาลเสียก่อน พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่มีระดับทัศนคติไม่เห็นด้วย โดยมีค่าเฉลี่ย 1.93 และ S.D. = 1.06 สำหรับพยานที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมแห่งคดีจะต้องรู้เห็นเหตุการณ์ก่อนเกิดเหตุ ขณะเกิดเหตุ และหลังเกิดเหตุ พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่มีระดับทัศนคติเห็นด้วย โดยมีค่าเฉลี่ย 3.53 และ S.D. = 1.23 และพนักงานสอบสวนไม่จำเป็นต้องสอบสวนพยานทุกปาก พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่มีระดับทัศนคติเห็นด้วย โดยมีค่าเฉลี่ย 4.09 และ S.D. = 0.63 ในส่วนข้อความที่ว่าพนักงานสอบสวนไม่จำเป็นต้องสอบสวนพยานที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมแห่งคดี พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่มีระดับทัศนคติไม่เห็นด้วย โดยมีค่าเฉลี่ย 2.34 และ S.D. = 1.09 และพนักงานสอบสวนสามารถสอบสวนพยานต่อหน้าพยานคนอื่นได้ พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่มีระดับทัศนคติไม่เห็นด้วย โดยมีค่าเฉลี่ย 2.52 และ S.D. = 1.40 สำหรับการสอบสวนคดีที่ผู้ต้องหาไร้สารภาพต้องพิจารณาให้รอบคอบ เพราะอาจเป็นคำรับสารภาพโดยไม่จริง พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่มีระดับทัศนคติเห็นด้วย โดยมีค่าเฉลี่ย 3.94 และ S.D. = 1.08 และในการสอบสวนเพิ่มเติมต้องรีบดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 7 วันนับแต่พนักงานสอบสวนได้รับหนังสือจากพนักงานอัยการ พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่มีระดับทัศนคติไม่เห็นด้วย โดยมีค่าเฉลี่ย 3.20 และ S.D. = 1.29 และการสอบสวนคดีข้อหา มีอาวุธปืนไม่มีทะเบียนไว้ในครอบครอง ไม่สามารถนำอาวุธปืนนั้นเป็นของกลางประกอบคดี พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่มีระดับทัศนคติไม่เห็นด้วย โดยมีค่าเฉลี่ย 1.97 และ S.D. = 1.04 และพนักงานสอบสวนต้องออกไปตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุทุกครั้ง เพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริง ว่าเกิดขึ้นจริงหรือไม่ พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่มีระดับทัศนคติเห็นด้วย โดยมีค่าเฉลี่ย 4.00 และ S.D. = 1.17 สำหรับการดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานของพนักงานสอบสวนเป็นส่วนหนึ่งที่จะนำผู้กระทำความผิดมาลงโทษ พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่มีระดับทัศนคติเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีค่าเฉลี่ย 4.57 และ S.D. = 0.50 และพยานหลักฐานหลักได้แก่ พยานบุคคล พยานเอกสาร

พยานวัตถุ นอกจากนั้นพนักงานสอบสวนอาจดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจผู้ต้องหา การตรวจสอบสิ่งของหรือการค้นพบสิ่งของ พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่มีระดับทัศนะเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีค่าเฉลี่ย 4.53 และ S.D. = 0.50 สำหรับข้อความที่ว่า การตรวจพิสูจน์ของกลางในคดี มีความล่าช้า ไม่มีระยะเวลาที่แน่นอน พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่มีระดับทัศนะเห็นด้วย โดยมีค่าเฉลี่ย 3.91 และ S.D. ที่ 1.03 และการทำสำนวนการสอบสวนควรแยกพยานเอกสารที่สำคัญออกจากรายงานของ พนักงานสอบสวนต่างหากเพื่อความสะดวกต่อพนักงานอัยการที่จะตรวจเอกสารหลักฐานในคำให้การ พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่มีระดับทัศนะที่ไม่แน่ใจ โดยมีค่าเฉลี่ย 2.77 และ S.D. = 1.24

ตารางที่ 4.10

ปัจจัยแวดล้อมในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน

ปัจจัยแวดล้อมในการ ปฏิบัติงานของ พนักงานสอบสวน	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่ เห็นด้วย อย่างยิ่ง			
1. กำลังเจ้าหน้าที่ ตำรวจซึ่งอยู่ใต้ บังคับบัญชาของ ท่านมีจำนวนน้อย มาก	36 (35.6)	57 (56.4)	8 (7.9)	-	-	4.28	0.60	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
2. ปริมาณงานด้าน สอบสวนที่ท่านรับ ผิดชอบอยู่ในขณะนี้ มีมากเกินไป	28 (27.7)	46 (45.5)	15 (14.9)	12 (11.9)	-	3.89	0.95	เห็นด้วย
3. งบประมาณ ค่าใช้จ่ายใน ปฏิบัติงานสอบสวน ขาดแคลนมาก	38 (37.6)	35 (34.7)	3 (3.0)	8 (7.9)	17 (16.8)	3.68	1.47	เห็น ด้วย

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ปัจจัยแวดล้อมในการ ปฏิบัติงานของ พนักงานสอบสวน	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่ เห็นด้วย อย่างยิ่ง			
4. ท่านพอใจกับ หลักเกณฑ์การ ประเมินและแต่งตั้ง ให้เพื่อดำรง ตำแหน่งพนักงาน สอบสวน (สบ.2) (สบ.3)	10 (9.9)	66 (65.3)	14 (23.8)	3 (3.0)	8 (7.9)	3.66	0.98	เห็น ด้วย
5. ความก้าวหน้าใน งานสอบสวนและ เงินรางวัลจากการ ทำสำนวน เป็นที่น่า พอใจอย่างยิ่ง	9 (8.9)	36 (35.6)	29 (28.7)	17 (16.8)	10 (9.9)	3.17	1.12	ไม่ แน่ใจ
6. การจัดแบ่งสายงาน การบังคับบัญชามี ความเหมาะสม สอดคล้องกับการ ปฏิบัติงานสอบสวน	5 (5.0)	38 (37.6)	24 (23.8)	18 (17.8)	16 (15.8)	2.78	1.18	ไม่ แน่ใจ

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ปัจจัยแวดล้อมในการ ปฏิบัติงานของ พนักงานสอบสวน	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่ เห็นด้วย อย่างยิ่ง			
7. ท่านได้ใช้ประโยชน์ จากโครงการ Polis ซึ่งสำนักงานตำรวจ แห่งชาตินำมาใช้นั้น สามารถช่วยงาน สอบสวนได้เป็น อย่างดี	2 (2.0)	32 (31.7)	27 (26.7)	22 (21.8)	18 (17.8)	2.78	1.14	ไม่ แน่ใจ
8. สัดส่วนระหว่าง พนักงานสอบสวน กับปริมาณงาน สอบสวนมีความ เหมาะสม	3 (3.0)	34 (33.7)	16 (15.8)	33 (32.7)	15 (14.9)	2.77	1.16	ไม่ แน่ใจ
9. งานในสายสอบสวน ที่ปฏิบัติอยู่ทำให้ ท่านได้รับการ พิจารณาความดี ความชอบอย่างเป็น ที่น่าพอใจ	4 (4.0)	15 (14.9)	18 (17.8)	30 (29.7)	34 (33.7)	2.26	1.19	ไม่ เห็น ด้วย

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ปัจจัยแวดล้อมในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง			
10. ท่านได้รับการสนับสนุนในการนำเทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์ เช่น การใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ต่าง ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงานสอบสวนเป็นอย่างดี	5 (5.0)	8 (7.9)	9 (8.9)	47 (46.5)	32 (31.7)	2.08	1.08	ไม่เห็นด้วย
11. เครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการสอบสวนมีอย่างเพียงพอ	8 (7.9)	1 (1.0)	2 (2.0)	46 (45.5)	44 (43.6)	1.84	1.09	ไม่เห็นด้วย
12. ท่านได้รับการสนับสนุนด้านเครื่องคอมพิวเตอร์มาใช้ปฏิบัติงานสอบสวนอย่างเหมาะสมดีแล้ว	7 (6.9)	1 (1.0)	6 (5.9)	40 (39.6)	47 (46.5)	1.82	1.08	ไม่เห็นด้วย

จากตารางที่ 4.10 ปัจจัยแวดล้อมในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนนั้น ผลการศึกษาปรากฏว่า กำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งอยู่ใต้บังคับบัญชาของท่านมีจำนวนน้อยมาก ซึ่งพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่มีทัศนคติที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 4.28 และค่า S.D. = 0.60 และพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่มีความเห็นด้วยว่าปริมาณงานด้านสอบสวนที่

รับผิดชอบอยู่ในขณะนี้มากเกินไป โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.89 และค่า S.D. = 0.95 สำหรับงบประมาณค่าใช้จ่ายในปฏิบัติงานสอบสวนขาดแคลนมาก ซึ่งพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่มีทัศนคติที่เห็นด้วย โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.68 และค่า S.D. = 1.47 และท่านพอใจกับหลักเกณฑ์การประเมินและแต่งตั้งให้เพื่อดำรงตำแหน่งพนักงานสอบสวน (สบ.2) (สบ.3) ซึ่งพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่มีทัศนคติที่เห็นด้วย โดยมีค่าเฉลี่ย 3.66 และค่า S.D. = 0.98 สำหรับความก้าวหน้าในงานสอบสวนและเงินรางวัลจากการทำสำนวน เป็นที่น่าพอใจอย่างยิ่ง ซึ่งพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ไม่แน่ใจ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.17 และค่า S.D. = 1.12 ในเรื่องการจัดแบ่งสายงานการบังคับบัญชามีความเหมาะสม สอดคล้องกับการปฏิบัติงานสอบสวน ซึ่งพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ไม่แน่ใจ โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 2.18 และค่า S.D. = 1.18 และท่านได้ใช้ประโยชน์จากโครงการ Polis ซึ่งสำนักงานตำรวจแห่งชาตินำมาใช้นั้นสามารถช่วยงานสอบสวนได้เป็นอย่างดี ซึ่งพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ไม่แน่ใจ โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 2.78 และค่า S.D. = 1.14 สำหรับสัดส่วนระหว่างพนักงานสอบสวนกับปริมาณงานสอบสวนมีความเหมาะสม ซึ่งพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ไม่แน่ใจ โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 2.77 และค่า S.D. = 1.16 และงานในสายสอบสวนที่ปฏิบัติอยู่ทำให้ท่านได้รับการพิจารณาความดีความชอบอย่างเป็นที่น่าพอใจ ซึ่งพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ไม่เห็นด้วย โดยมีค่าเฉลี่ย 2.26 และค่า S.D. = 1.19 สำหรับข้อความที่ว่าท่านได้รับการสนับสนุนในการนำเทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์ เช่น การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปต่าง ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงานสอบสวนเป็นอย่างดี ซึ่งพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ไม่เห็นด้วย โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 2.08 และค่า S.D. = 1.08 และเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการสอบสวนมีอย่างเพียงพอ ซึ่งพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ไม่เห็นด้วย โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 1.84 และค่า S.D. = 1.09 และท่านได้รับการสนับสนุนด้านเครื่องคอมพิวเตอร์มาใช้ในการปฏิบัติงาน สอบสวนอย่างเหมาะสมดีแล้ว ซึ่งพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ไม่เห็นด้วย โดยมีค่าเฉลี่ย 1.82 และค่า S.D. = 1.08

ตอนที่ 3 ทักษะของพนักงานสอบสวนในการคุ้มครองสิทธิ
ของผู้ต้องหาในคดีอาญา

ตารางที่ 4.11

ทักษะของพนักงานสอบสวนในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญา

ปัจจัยแวดล้อมในการ ปฏิบัติงาน ของพนักงานสอบสวน	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่ เห็นด้วย อย่างยิ่ง			
1. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ว่า ผู้ต้องหาที่มีสิทธิที่ จะได้รับการคุ้มครอง ว่าเป็นผู้บริสุทธิ์จาก การนำเสนอข่าวของ สื่อมวลชน ในทำนอง ชี้แนะ สรุปพิพากษา ก่อนศาลว่าผู้ต้องหา เป็นอาชญากร เช่น นายทองใบคดี หมวยไซ หรือครูที่ ถูกตราหน้าว่าเห็น งาม ภายหลังต่อมา เพียงไม่กี่วัน กลายเป็นผู้บริสุทธิ์ จากการถูกพิพากษา ว่าเป็นอาชญากร โดยสื่อ มวลชน	58 (57.4)	36 (35.6)	3 (3.0)	2 (2.0)	2 (2.0)	4.45	0.82	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ปัจจัยแวดล้อมในการ ปฏิบัติงาน ของพนักงานสอบสวน	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่ เห็นด้วย อย่างยิ่ง			
2. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ว่าผู้ถูกจับมีสิทธิ ได้รับแจ้งข้อกล่าวหา และรายละเอียดการ จับโดยไม่ชักช้า	37 (36.6)	62 (61.4)	-	2 (2.0)	-	4.33	0.58	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
3. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ว่า ผู้ถูกจับมีสิทธิ แจ้งให้ญาติหรือผู้ซึ่ง ผู้ถูกจับไว้วางใจ ทราบโดยทันที	32 (31.7)	65 (64.4)	-	4 (4.0)	-	4.24	0.65	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
4. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กับการใช้อำนาจรัฐ ต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ สิทธิ และเสรีภาพ	55 (54.5)	33 (32.7)	-	5 (5.0)	8 (7.9)	4.21	1.19	เห็นด้วย
5. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ว่าสิทธิของ ผู้ต้องหาที่ได้รับการ สันนิษฐานว่าเป็น ผู้บริสุทธิ์	26 (25.7)	67 (66.3)	3 (3.0)	4 (4.0)	1 (1.0)	4.21	0.73	เห็นด้วย

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ปัจจัยแวดล้อมในการ ปฏิบัติงาน ของพนักงานสอบสวน	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่ เห็นด้วย อย่างยิ่ง			
6. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า ผู้ต้องหาที่มีสิทธิที่จะ ได้รับการคุ้มครองที่จะ ไม่ถูกประณาม ด้วย การทำป้ายแขวนคอ แพร่ภาพออกอากาศ ทางสถานีโทรทัศน์ และสื่อต่าง ๆ	31 (30.7)	49 (48.5)	17 (16.8)	4 (4.0)	-	4.06	0.80	เห็นด้วย
7. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ว่า ผู้ต้องหาที่มีสิทธิ ให้ทนายความเข้า ร่วมฟังการสอบสวน	26 (25.7)	59 (58.4)	6 (5.9)	6 (5.9)	4 (4.0)	3.96	0.96	เห็นด้วย
8. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ว่า กรณีผู้ต้องหาที่มี สิทธิปรึกษา ทนายความได้	26 (25.7)	56 (55.4)	8 (7.9)	9 (8.9)	2 (2.0)	3.94	0.94	เห็นด้วย
9. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ว่า ผู้ต้องหาที่มีสิทธิที่ จะได้รับการ ช่วยเหลือจากรัฐ ด้วยการจัดหา ทนายความให้	27 (26.7)	52 (51.5)	11 (10.9)	9 (8.9)	2 (2.0)	3.92	0.96	เห็น ด้วย

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ปัจจัยแวดล้อมในการ ปฏิบัติงาน ของพนักงานสอบสวน	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่ เห็นด้วย อย่างยิ่ง			
10. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ว่า ผู้ต้องหามีสิทธิที่ จะได้รับการประกัน ตัวทันที	20 (19.8)	45 (44.6)	6 (5.9)	22 (21.8)	8 (7.9)	3.47	1.30	เห็น ด้วย
11. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ว่า การจับและคุมขัง จะทำได้กรณี ความผิดซึ่งหน้าหรือ มีหมายศาลเท่านั้น	20 (19.8)	29 (28.7)	11 (10.9)	26 (25.7)	15 (14.9)	3.13	1.39	ไม่ แน่ใจ
12. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ว่า ผู้ต้องหามีสิทธิ ตรวจคัดสำเนา คำให้การของตน	14 (13.9)	37 (36.6)	5 (5.0)	34 (33.7)	11 (10.9)	3.09	1.30	ไม่ แน่ใจ
13. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ว่า สิทธิในการ คุ้มครองผู้ต้องหาให้ อยู่ในความควบคุม หรือถูกจับต้องนำตัว ไปศาลภายใน 24 ชั่วโมง	7 (6.9)	15 (14.9)	11 (10.9)	31 (30.7)	37 (36.6)	2.25	1.28	ไม่เห็น ด้วย

จากตารางที่ 4.11 ทักษะของพนักงานสอบสวนในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญา ผลการศึกษาปรากฏว่าพนักงานสอบสวนมีความเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความที่ว่า ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า ผู้ต้องหาที่มีสิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองว่าเป็นผู้บริสุทธิ์จากการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชน ในทำนองชี้แนะ สรุปล พิพากษาก่อนศาลว่าผู้ต้องหาเป็นอาชญากร เช่น นายทองใบคดี หมวยไซ หรือครูที่ถูกตราหน้าว่าเห็นแก่มารยาทภายหลังต่อมาเพียงไม่กี่วันกลายเป็นผู้บริสุทธิ์จากการถูกพิพากษาว่าเป็นอาชญากรโดยสื่อมวลชน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.45 และ S.D. = 0.82 และ พนักงานสอบสวนมีความเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความที่ว่า ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าผู้ถูกจับมีสิทธิได้รับแจ้งข้อกล่าวหาและรายละเอียดการจับโดยไม่มีชักช้า โดยมีค่าเฉลี่ย 4.33 และ S.D. = 0.58 รวมทั้งพนักงานสอบสวนมีความเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความที่ว่า ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า ผู้ถูกจับมีสิทธิแจ้งให้ญาติหรือผู้ซึ่งผู้ถูกจับไว้วางใจทราบโดยทันที โดยมีค่าเฉลี่ย 4.24 และ S.D. = 0.65 และพนักงานสอบสวนเห็นด้วยกับการใช้อำนาจรัฐที่ต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ สิทธิ และเสรีภาพ โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 4.21 และ ค่า S.D. = 1.19 รวมถึงพนักงานสอบสวนมีความเห็นในระดับเห็นด้วยกับข้อความที่ว่า ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า สิทธิของผู้ต้องหาที่ได้รับการสันนิษฐานว่าเป็นผู้บริสุทธิ์ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.12 และ S.D. = 0.73 และพนักงานสอบสวนมีความเห็นในระดับเห็นด้วยกับข้อความที่ว่า ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า ผู้ต้องหาที่มีสิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองที่จะไม่ถูกประณามด้วยการทำป้ายแขวนคอแพร่ภาพออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์และสื่อต่าง ๆ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.06 และ S.D. = 0.80 และพนักงานสอบสวนมีความเห็นในระดับไม่แน่ใจกับข้อความที่ว่า ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า ผู้ต้องหาที่มีสิทธิให้ทนายความเข้าร่วมฟังการสอบสวน โดยมีค่าเฉลี่ย 3.96 และ S.D. = 0.96 รวมถึงพนักงานสอบสวนมีความเห็นในระดับเห็นด้วยกับข้อความที่ว่า ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า กรณีผู้ต้องหาที่มีสิทธิปรึกษาทนายความได้ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.94 และ S.D. = 0.94 และพนักงานสอบสวนมีความเห็นในระดับเห็นด้วยกับข้อความที่ว่า ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า ผู้ต้องหาที่มีสิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือจากรัฐ ด้วยการจัดหาทนายความให้ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.92 และ S.D. = 0.96 และพนักงานสอบสวนมีความเห็นในระดับเห็นด้วยกับข้อความที่ว่า ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า ผู้ต้องหาที่มีสิทธิที่จะได้รับการประกันตัวทันที โดยมีค่าเฉลี่ย 3.47 และ S.D. = 1.30 รวมถึงพนักงานสอบสวนมีความเห็นในระดับไม่แน่ใจกับข้อความที่ว่า ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า การจับและคุมขังจะทำให้กรณีความผิดซึ่งหน้า หรือ มีหมายศาลเท่านั้น โดยมีค่าเฉลี่ย 3.13 และ S.D. = 1.39 และพนักงานสอบสวนมีความเห็นในระดับเห็นด้วยกับข้อความที่ว่า ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า ผู้ต้องหาที่มีสิทธิตรวจคัดสำเนาคำให้การของตน โดยมี

ค่าเฉลี่ย 3.09 และ S.D. = 1.30 และพนักงานสอบสวนมีความเห็นในระดับไม่เห็นด้วยกับข้อความที่ว่า ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า สิทธิในการคุ้มครองผู้ต้องหาให้อยู่ในความควบคุมหรือถูกจับต้องนำตัวไปศาลภายใน 24 ชั่วโมง โดยมีค่าเฉลี่ย 2.25 และ S.D. = 1.28

ตอนที่ 4 ปัญหาอุปสรรคของพนักงานสอบสวน

ตารางที่ 4.12

ปัญหาอุปสรรคของพนักงานสอบสวน

ปัญหาอุปสรรค	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. โอกาสก้าวหน้าของพนักงานสอบสวนน้อยกว่าโดยเปรียบเทียบกับสายงานอื่น	94	93.1	7	6.9
2. งานสอบสวนเป็นงานหนัก มีความเสี่ยงต่อการถูกร้องเรียน	94	93.1	7	6.9
3. การฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ เทคนิคใหม่ในการปฏิบัติงานสอบสวนยังขาดแคลน	93	92.1	8	7.9
4. งานสอบสวนเป็นภารกิจที่แทบจะไม่มีระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดที่แน่นอน	93	92.1	8	7.9
5. สวัสดิการต่ำ	91	90.1	10	9.9
6. ขอบเขตการรับผิดชอบของพนักงานสอบสวนกว้างขวางมาก จนพนักงานสอบสวนไม่สามารถรอบรู้กฎหมาย ข้อบังคับต่าง ๆ ซึ่งมีมากมาย	88	87.1	13	12.9
7. ค่าตอบแทนในการทำสำนวนไม่ได้รับเต็มตามสิทธิที่ควรจะได้	84	83.2	17	16.8
8. ปริมาณงานสอบสวนมากเกินไป จนล้นมือ	79	78.2	22	21.8

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ปัญหาอุปสรรค	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
9. อัตรากำลังพนักงานสอบสวนมีน้อยกว่าปริมาณงาน	77	76.2	24	23.8
10. การจัดแบ่งสายงาน หรือ สายการบังคับบัญชาในงานสอบสวนไม่เหมาะสม	75	74.3	26	25.7
11. เครื่องมือที่ใช้ในงานสอบสวนต้องจัดหาเอง	75	74.3	26	25.7
12. พนักงานสอบสวนต้องใช้น้ำมันและเติมน้ำมันเองในการออกตรวจสถานที่เกิดเหตุ	59	58.4	42	41.6

จากตารางที่ 4.12 ปัญหาอุปสรรคของพนักงานสอบสวน ผลการศึกษาปรากฏว่า พนักงานสอบสวนเห็นว่า โอกาสความก้าวหน้าของพนักงานสอบสวนน้อยกว่า โดยเปรียบเทียบกับสายงานอื่น ๆ เป็นปัญหาอุปสรรคมาเป็นอันดับที่หนึ่ง เช่นเดียวกันกับปัญหาอุปสรรคที่ว่า พนักงานสอบสวนเป็นงานหนัก มีความเสี่ยงต่อการถูกร้องเรียน รองลงไป ได้แก่ ปัญหาการฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ เทคนิคใหม่ในการปฏิบัติหน้าที่สอบสวนยังขาดแคลน และปัญหางานสอบสวนเป็นภารกิจที่แทบจะไม่มีระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดที่แน่นอน

อันดับที่สาม ได้แก่ ปัญหาสวัสดิการต่ำ

อันดับที่สี่ ได้แก่ ขอบเขตการรับผิดชอบของพนักงานสอบสวนกว้างขวางมาก จนพนักงานสอบสวนไม่สามารถรอบรู้กฎหมาย ข้อบังคับต่าง ๆ ซึ่งมีมากมาย

อันดับที่ห้า ได้แก่ ค่าตอบแทนในการทำสำนวนไม่ได้รับเต็มตามสิทธิที่ควรจะได้

อันดับที่หก ได้แก่ ปริมาณงานสอบสวนมากเกินไป จนล้นมือ

อันดับที่เจ็ด ได้แก่ อัตรากำลังพนักงานสอบสวนมีน้อยกว่าปริมาณงาน

อันดับที่แปด ได้แก่ เครื่องมือที่ใช้ในงานสอบสวนต้องจัดหาเอง และ การจัดแบ่งสายงาน หรือ สายการบังคับบัญชาในงานสอบสวนไม่เหมาะสม

อันดับที่เก้า ได้แก่ พนักงานสอบสวนต้องใช้น้ำมันและเติมน้ำมันเองในการออกตรวจสถานที่เกิดเหตุ

สำหรับปัญหาอุปสรรคซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด (Open – ended Question) ผู้ศึกษาสามารถสรุป โดยการจัดกลุ่มและจัดลำดับความสำคัญได้ดังต่อไปนี้

ด้านเกี่ยวข้องกับผู้บังคับบัญชา

1. ผู้บังคับบัญชาส่วนใหญ่ไม่เคยผ่านงานสอบสวน จึงทำให้ไม่ทราบปัญหาที่แท้จริงของสายงานสอบสวน เป็นเหตุให้ผู้บังคับบัญชานำกฎระเบียบมาบังคับใช้กับพนักงานสอบสวนมากเกินไป
2. ผู้บังคับบัญชาระดับสูงรวมทั้งอัยการบางท่านมักเรียกร้องผลประโยชน์จากผู้ต้องหา โดยใช้พนักงานสอบสวนเป็นตัวแทนเรียกร้อง หากพนักงานสอบสวนไม่สนองตอบจะถูกกลั่นแกล้ง รวมทั้งถูกสั่งให้สอบสวนเพิ่มเติม เป็นต้น

ด้านเกี่ยวกับค่าตอบแทน สวัสดิการของพนักงานสอบสวน

1. เงินเดือนและสวัสดิการยังต่ำกว่าหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งที่ลักษณะงานเป็นวิชาชีพเดียวกันก็ตาม
2. ค่าตอบแทนต่ำ ไม่เพียงพอแก่การดำรงชีพและภาระหน้าที่ อาจนำไปสู่การทุจริตได้

ด้านเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในงานสอบสวน

1. กล่าวได้ว่าสำหรับงานสอบสวนแล้วดูเหมือนขาดแคลนเสียทุกอย่าง พนักงานสอบสวนจึงต้องจัดซื้ออุปกรณ์ เครื่องมือมาใช้ในการสอบสวนเอง เช่น คอมพิวเตอร์ ยานพาหนะ น้ำมันเชื้อเพลิง วิทยุ โทรศัพท์เคลื่อนที่ อาวุธประจำกาย ฯลฯ
2. พนักงานสอบสวนยังต้องแบกภาระค่าใช้จ่ายในการทำงานสอบสวนเป็นประจำทุกเดือน ความขาดแคลนจึงส่งผลให้ไม่มีใครอยากอยู่ในสายงานสอบสวน

ด้านการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน

1. พนักงานสอบสวนขาดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน และขาดความเป็นอิสระ ทั้งนี้เนื่องจากมีกฎระเบียบข้อบังคับมากมายจนกลายเป็นสิ่งพันนาการมากกว่าจะเป็นแนวปฏิบัติงาน
2. พนักงานสอบสวนมีความเห็นว่า กระแสสังคมเรียกร้องให้คุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหามากเกินไปจนอาจทำให้ละเลยสิทธิของผู้เสียหาย
3. พนักงานสอบสวนไม่มีอำนาจในการเจรจาประนีประนอมยอมความ หรือกรณีการยุติฟ้องศาลเนื่องจากคู่กรณีพอใจและยินยอมทั้งสองฝ่ายแล้วก็ตาม

ตอนที่ 5 ข้อคิดเห็น / ข้อเสนอแนะ

ตารางที่ 4.13

ข้อคิดเห็น / ข้อเสนอแนะ

ปัญหาอุปสรรค	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ควรจัดให้มีการศึกษา อบรมความรู้อย่างต่อเนื่องให้พนักงานสอบสวนมีความรู้ความ ชำนาญ ในการปฏิบัติงานสอบสวน	101	100.0	-	-
2. ควรมีผู้ช่วยพนักงานสอบสวน ไว้คอยช่วยเหลืออย่างเพียงพอ	101	100.0	-	-
3. ควรยกเลิกระเบียบข้อบังคับของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่เกี่ยวกับงานสอบสวนซึ่งมีมากเกินไป ล้าสมัย	101	100.0	-	-
4. ควรจัดอุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้ที่ทันสมัยให้เหมาะสม สอดคล้องเพียงพอกับปริมาณงานของพนักงานสอบสวน	101	100.0	-	-
5. ควรจัดสวัสดิการ และผลประโยชน์ ค่าตอบแทนทำสำนวนให้มีการเบิกจ่ายรวดเร็ว และเต็มตามสิทธิที่จะได้รับ	101	100.0	-	-
6. ส่งเสริมให้พนักงานสอบสวน มีโอกาสก้าวหน้าในการปฏิบัติหน้าที่	101	100.0	-	-
7. ควรปรับปรุงระบบค่าตอบแทน สิทธิประโยชน์ของพนักงานสอบสวนให้ทัดเทียมกับพนักงานสอบสวนกรมสอบสวนคดีพิเศษ ซึ่งเป็นงานสอบสวนที่ใช้หลักวิชาชีพ ความเชี่ยวชาญเหมือนกัน	101	100.0	-	-
8. ควรจัดอัตรากำลังของพนักงานสอบสวนให้เหมาะสมกับปริมาณงาน	100	99.01	1	1.0

จากตารางที่ 4.13 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของพนักงานสอบสวนนั้น ผลปรากฏว่า พนักงานสอบสวนเห็นด้วยเป็นเอกฉันท์ในทุกประเด็นของข้อคิดเห็น / ข้อเสนอแนะ ยกเว้นเพียงกรณีจัดอัตราค่าจ้างพนักงานสอบสวนให้เหมาะสมกับปริมาณงานเท่านั้น

สำหรับข้อคิดเห็น / ข้อเสนอแนะซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด (Open - ended Question) นั้น ผู้ศึกษาสามารถสรุปจัดกลุ่มและจัดลำดับความสำคัญได้ดังนี้

1. ควรปรับปรุงระบบเงินเดือนให้มีความทัดเทียมกับหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมอื่น ซึ่งมีลักษณะงานเหมือนกัน ทั้งนี้เพื่อให้พนักงานสอบสวนสามารถดำรงชีพได้อย่างสมเกียรติ จะส่งผลให้การทำงานมีประสิทธิภาพ ตลอดจนความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติหน้าที่
2. ควรปรับปรุงจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ต่าง ๆ ในงานสอบสวนให้เพียงพอ
3. ควรเพิ่มอัตราค่าจ้างพนักงานสอบสวนให้เพียงพอ
4. ควรแยกสายงานสอบสวนออกเป็นอิสระ เพื่อความสะดวกคล่องตัวในการปฏิบัติงาน ตลอดจนควรมีผู้เชี่ยวชาญทางกฎหมายพร้อมที่จะให้คำปรึกษาแก่พนักงานสอบสวน
5. คดีเล็กน้อยควรยุติได้ในชั้นพนักงานสอบสวน
6. ควรมีมาตรการตรวจสอบการใช้อำนาจของข้าราชการตำรวจระดับสูง ตลอดจนการแสดงบัญชีทรัพย์สินของผู้บังคับบัญชาด้วย

ตอนที่ 6 ผลการพิสูจน์สมมติฐานโดยการทดสอบความแตกต่างระหว่าง
ตัวแปรต้นกับตัวแปรตามด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว
(One Way Analysis of Variance = ANOVA) โดยใช้ F-test

ตารางที่ 4.14

ความแตกต่างระหว่างพนักงานสอบสวนที่มีอายุต่างกันกับ
 ทักษะต่อการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญา

อายุ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	F	Sig
21-30 ปี	31	2.52	0.81		
31-40 ปี	45	2.51	0.91		
41-50 ปี	25	2.16	0.62		
รวม	101	2.43	0.86	2.532	0.062

จากตารางที่ 4.14 ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยของทักษะต่อการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญา จำแนกตามกลุ่มอายุของพนักงานสอบสวน ไม่มีความแตกต่างกัน สำหรับค่า F-test คือ 2.532 และค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.062 ซึ่งสูงกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ที่ระดับ 0.05 ดังนั้นจึงไม่มีความแตกต่างกันระหว่างกลุ่มอายุกับทักษะการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญา

ตารางที่ 4.15

ความแตกต่างระหว่างพนักงานสอบสวนที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน
 กับทักษะต่อการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญา

สถานภาพการสมรส	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	F	Sig
โสด	35	2.57	0.88		
สมรส	64	2.36	0.86		
หม้าย	2	2.00	0.00		
รวม	101	2.43	0.86	1.833	0.146

จากตารางที่ 4.15 ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญา จำแนกตามกลุ่มสถานภาพการสมรสของพนักงานสอบสวน ไม่มีความแตกต่างกัน สำหรับค่า F-test คือ 1.833 และค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.146 ซึ่งสูงกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ที่ระดับ 0.05 ดังนั้นจึงไม่มีความแตกต่างกันระหว่างกลุ่มสถานภาพการสมรสกับทัศนคติต่อการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญา

ตารางที่ 4.16

ความแตกต่างระหว่างพนักงานสอบสวนที่มีชั้นยศต่างกันกับ
ทัศนคติต่อการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญา

ยศ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	F	Sig
ร.ต.ต.	41	2.59	0.95		
ร.ต.ท.	12	2.25	0.45		
ร.ต.อ.	10	2.20	0.42		
พ.ต.ต.	28	2.43	1.07		
พ.ต.ท.	10	2.20	0.42		
รวม	101	2.43	0.86	3.084	0.031

จากตารางที่ 4.16 ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญา จำแนกตามกลุ่มชั้นยศของพนักงานสอบสวน ไม่มีความแตกต่างกัน สำหรับค่า F-test คือ 3.084 และค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.031 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ที่ระดับ 0.05 ดังนั้นพนักงานสอบสวนที่มีชั้นยศแตกต่างกัน จึงมีทัศนคติต่อการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.17

ความแตกต่างระหว่างพนักงานสอบสวนที่มีตำแหน่งต่างกัน
กับทัศนคติต่อการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญา

ตำแหน่ง	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	F	Sig
พนักงานสอบสวน (สบ.1)	52	2.33	0.51		
สบ.2	44	2.55	1.17		
สบ.3	5	2.40	0.55		
รวม	101	2.43	0.86	4.664	0.004

จากตารางที่ 4.17 ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญา จำแนกตามกลุ่มตำแหน่งของพนักงานสอบสวน ไม่มีความแตกต่างกันมากนัก สำหรับค่า F-test คือ 4.664 และค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.004 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ที่ระดับ 0.05 ดังนั้น พนักงานสอบสวนที่มีตำแหน่งแตกต่างกันจึงมีทัศนคติต่อการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.18

ความแตกต่างระหว่างพนักงานสอบสวนที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานสอบสวน
ต่างกับทัศนคติต่อการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญา

ระยะเวลาการปฏิบัติงาน สอบสวน	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	F	Sig
0-5 ปี	61	2.48	0.83		
6-10 ปี	23	2.26	0.86		
11-15 ปี	13	2.54	1.13		
16-20 ปี	4	2.25	0.50		
รวม	101	2.43	0.86	1.664	0.180

จากตารางที่ 4.18 ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญา จำแนกตามกลุ่มระยะเวลาการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน ไม่มีความแตกต่างกัน สำหรับค่า F-test คือ 1.664 และค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.180 ซึ่งสูงกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ที่ระดับ 0.05 ดังนั้นจึงไม่มีความแตกต่างกันระหว่างกลุ่มระยะเวลาการปฏิบัติงานสอบสวนกับทัศนคติการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญา

ตารางที่ 4.19

ความแตกต่างระหว่างระดับการศึกษากับทัศนคติการ
คุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญา

ระดับการศึกษา	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	F	Sig
ปริญญาตรี	96	2.42	0.84		
ปริญญาโท	5	2.60	1.34		
รวม	101	2.43	0.86	0.693	0.559

จากตารางที่ 4.19 ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญา จำแนกตามกลุ่มระดับการศึกษาของพนักงานสอบสวน ไม่มีความแตกต่างกัน สำหรับค่า F-test คือ 0.693 และค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.559 ซึ่งสูงกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ที่ระดับ 0.05 ดังนั้นจึงไม่มีความแตกต่างกันระหว่างกลุ่มระดับการศึกษากับทัศนคติการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญา

ตารางที่ 4.20

ความแตกต่างระหว่างสาขาวิชากับทัศนคติการคุ้มครองสิทธิ
ของผู้ต้องหาในคดีอาญา

สาขาวิชา	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	F	Sig
นิติศาสตร์	55	2.40	0.91		
รัฐประศาสนศาสตร์ (รปป.ตร.)	46	2.46	0.81		
รวม	101	2.43	0.86	0.959	0.415

จากตารางที่ 4.20 ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยของทัศนคติการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญา จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาการศึกษาของพนักงานสอบสวน ไม่มีความแตกต่างกัน สำหรับค่า F – test คือ 0.959 และค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.415 ซึ่งสูงกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ที่ระดับ 0.05 ดังนั้นจึงไม่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มสาขาวิชากับทัศนคติการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญา

ตารางที่ 4.21

ความแตกต่างระหว่างความรู้ความเข้าใจในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหา
กับทัศนคติการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญา

ความรู้ความเข้าใจในการ คุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหา	Sum of Squares	DF	Mean Square	F	Sig
Between Groups	6.453	3	2.151	33.016	0.000
Within Groups	6.319	97	6.515		
รวม	12.772	100			

จากตารางที่ 4.21 ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยของทัศนคติการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญา จำแนกตามความรู้ความเข้าใจในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาของพนักงานสอบสวน เมื่อเปรียบเทียบภายในกลุ่มไม่มีความแตกต่างกัน สำหรับค่า F-test คือ 33.016 และค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนด

ไว้ที่ระดับ 0.05 ดังนั้นจึงมีความแตกต่างกันระหว่างความรู้ความเข้าใจในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหา กับทัศนคติการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญา

ตารางที่ 4.22

ความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน
กับทัศนคติการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญา

ความรู้ความเข้าใจในการ คุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหา	Sum of Squares	DF	Mean Square	F	Sig
Between Groups	68.616	3	22.872	17.784	0.000
Within Groups	124.750	97	1.286		
รวม	193.366	100			

จากตารางที่ 4.22 ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยของทัศนคติการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญา จำแนกตามความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน เมื่อเปรียบเทียบภายในกลุ่มไม่มีความแตกต่างกัน สำหรับค่า F – test คือ 17.784 และค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ที่ระดับ 0.05 ดังนั้นความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนกับทัศนคติการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญาจึงมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.23

ความแตกต่างระหว่างปัจจัยแวดล้อมในการปฏิบัติงานสอบสวน
กับทัศนคติการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญา

ปัจจัยแวดล้อมในการ ปฏิบัติงานสอบสวน	Sum of Squares	DF	Mean Square	F	Sig
Between Groups	6.445	3	2.148	4.712	0.004
Within Groups	44.228	97	0.456		
รวม	50.673	100			

จากตารางที่ 4.23 ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญา จำแนกตามปัจจัยแวดล้อมในการปฏิบัติงานสอบสวนของพนักงานสอบสวน เมื่อเปรียบเทียบภายในกลุ่มไม่มีความแตกต่างกัน สำหรับค่า F-test คือ 4.712 และค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.004 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ที่ระดับ 0.05 ดังนั้นจึงไม่แตกต่างกันปัจจัยแวดล้อมในการปฏิบัติงานสอบสวนกับทัศนคติการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญา

ตารางที่ 4.24

ความแตกต่างระหว่างปัญหาอุปสรรคกับทัศนคติต่อการ
คุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญา

ปัญหาอุปสรรค	Sum of Squares	DF	Mean Square	F	Sig
Between Groups	6.106	3	2.035	21.185	0.000
Within Groups	9.319	97	9.608		
รวม	15.426	100			

จากตารางที่ 4.24 ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญา จำแนกตามปัญหาอุปสรรคของพนักงานสอบสวน เมื่อเปรียบเทียบกันระหว่างกลุ่มและภายในกลุ่ม ค่า F-test มีค่าเท่ากับ 21.185 และค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ที่ระดับ 0.05 ดังนั้นปัญหาอุปสรรคกับทัศนคติการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญา จึงมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 7 อภิปรายผลการศึกษา

1. ภูมิหลังทั่วไปของพนักงานสอบสวน

พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี และสมรสแล้ว ส่วนใหญ่มีศรัทธาตำรวจตรีและร้อยตำรวจโทมากที่สุด ดำรงตำแหน่ง สบ.1 มากที่สุด ประสบการณ์ในการทำงานสายสอบสวนส่วนใหญ่ระหว่าง 0-5 ปี และจบการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิชานิติศาสตร์มากที่สุด จากข้อมูลภูมิหลังทั่วไปของพนักงานสอบสวนมีข้อน่าสังเกตว่าความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับชั้นยศนั้น ดูเหมือนพนักงานสอบสวนจะไม่ค่อยประสบความสำเร็จในอาชีพงานสายสอบสวน เนื่องจากอายุ 31-40 ปี ครองยศร้อยตำรวจตรี ร้อยตำรวจโท แสดงว่าเข้าสู่ตำแหน่งเมื่ออายุมากหรือการที่ดำรงตำแหน่ง สบ.1 เป็นส่วนใหญ่นั้น อาจเป็นไปได้ว่าไม่สามารถเลื่อนไหลสู่ตำแหน่ง สบ.2 ทั้ง ๆ ที่ส่วนใหญ่จบมาทางนิติศาสตร์ ซึ่งเป็นจุดแข็งที่พนักงานสอบสวนมีความรู้ด้านนิติศาสตร์โดยตรง หากแต่พิจารณาอายุงานในสายงานสอบสวนกลับพบว่า ส่วนใหญ่ทำงานมาไม่เกิน 5 ปี

2. ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนด้านการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญา

ในความเป็นจริงแล้วพนักงานสอบสวนเป็นผู้มีความรู้ในการปฏิบัติงานด้านกาคุ้มครองผู้ต้องหาในคดีอาญา ทั้งนี้เนื่องจากภูมิหลังของพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาด้านนิติศาสตร์ จึงทำให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญาเป็นอย่างดี จะมีบ้างเป็นเพียงเล็กน้อยที่ยังมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนไม่ชัดเจน จึงสมควรจะให้มีการเพิ่มพูนความรู้แก่พนักงานสอบสวนเหล่านี้ให้มากขึ้น ทั้งนี้เพื่อสนองตอบเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 อีกทั้งการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนเป็นจุดเริ่มต้นแห่งกระแสธารของการอำนวยความสะดวกของระบบการดำเนินงานยุติธรรมทางอาญา หากจุดเริ่มต้นของกระแสน้ำเสียแต่แรกแล้ว กระบวนการยุติธรรมจะไม่สามารถดำเนินงานให้สะอาดบริสุทธิ์ยุติธรรมได้โดยตลอด

3. ความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน

ผลการศึกษาปรากฏชัดเจนว่า พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่มีความเข้าใจในกฎระเบียบ และวิธีการปฏิบัติงานในหน้าที่ของพนักงานสอบสวน ทั้งนี้สืบเนื่องจากภูมิหลังของพนักงานสอบสวนจบการศึกษาทางด้านนิติศาสตร์ จึงมีความรู้ความชำนาญในการใช้กฎหมาย ตลอดจนเข้าใจในกฎระเบียบ คำสั่งในการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวน อย่างไรก็ตาม จะมีพนักงานสอบสวนจำนวนข้างน้อยเท่านั้นที่ยังคงมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนไม่ชัดเจนในแนวปฏิบัติ ซึ่งจะเป็นการส่งผลกระทบทั้งต่อพนักงานสอบสวนเอง และผู้เสียหาย นอกจากนี้จะส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ (Image) ของพนักงานสอบสวนในการให้บริการประชาชน เพราะเหตุว่าประชาชนผู้มากล่าวโทษร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน ย่อมคาดหวังได้รับการปฏิบัติและบริการด้วยความรวดเร็ว สะดวกและเป็นธรรม ฯลฯ ผู้เสียหายที่มาขอรับบริการจากพนักงานสอบสวนทุกรายมีความประสงค์จะได้รับการบรรเทาปัญหา หรือแก้ไขปัญหานั้น ไม่ว่าปัญหานั้นจะใหญ่หรือเล็กน้อยเพียงใดก็ตาม แต่สำหรับประชาชนผู้เสียหายจะถือเป็นความทุกข์อย่างสาหัส จึงต้องมาแจ้งความร้องทุกข์ กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน ถ้าการมาสถานีตำรวจของผู้เสียหาย และได้รับการต้อนรับเป็นอย่างดีอย่างอบอุ่นจากพนักงานสอบสวนแล้ว ผลดีที่จะติดตามมาคือ ความร่วมมือจากประชาชนในการให้ข้อมูลข่าวสาร แจ้งเบาะแสการกระทำผิด รูปพรรณของ คนร้าย ตลอดจนการยินดีที่จะมาเป็นพยาน เป็นต้น

4. ปัจจัยแวดล้อมในการปฏิบัติงานสอบสวนของพนักงานสอบสวน

ปัจจัยแวดล้อมในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนในที่นี้ได้แก่ ปริมาณงานด้านการสอบสวน กำลังของเจ้าหน้าที่ช่วยงานสอบสวน อัตรากำลังของพนักงานสอบสวน เครื่องมือ อุปกรณ์ งบประมาณ ค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานสอบสวน การสนับสนุนด้านเทคโนโลยีมาใช้ในการสอบสวน โครงการ Polis การจัดสายงานการบังคับบัญชา หลักเกณฑ์การประเมินตำแหน่ง ตลอดจนความก้าวหน้าในงานสอบสวน เงินรางวัล และการพิจารณาความดีความชอบในสายงานสอบสวน

จากการศึกษาครั้งนี้ปรากฏว่า ปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นยังคงเป็นปัญหาอุปสรรคขัดขวางในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน ทั้ง ๆ ที่ปัจจัยดังกล่าวคือ ปัจจัยเกื้อหนุนให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติงานได้อย่างบรรลุเป้าประสงค์ที่คาดหวังไว้ นอกจากนี้ยังคง

เป็นปัญหาที่ต่อเนื่องกันมานานและดูเหมือนเป็นที่รับรู้กันอยู่แล้ว แต่ทว่ายังขาดการเอาใจใส่แก้ไขอย่างจริงจังที่เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน ปัญหานี้ยังคงเป็นปัญหา เช่น ปริมาณงานด้านงานสอบสวนกับอัตรากำลังของพนักงานสอบสวนไม่ได้สัดส่วนที่เหมาะสม กล่าวคือ ปริมาณงานล้นมือ ทำให้ประชาชนผู้มาติดต่อต้องเสียเวลาในการรอคอยเพื่อพบพนักงานสอบสวน การขาดแคลนเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนมีน้อยมาก การขาดแคลนเครื่องมืออุปกรณ์ งบประมาณค่าใช้จ่ายในการทำสำนวนสอบสวน แม้แต่เครื่องคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ วิทยุ ฯลฯ พนักงานสอบสวนต้องจัดหาเอง เป็นต้น ความขาดแคลนอาจจะกล่าวได้ว่า สำหรับพนักงานสอบสวนแล้ว ขาดแคลนไปเสียทุกอย่าง จึงเป็นภาวะแวดล้อมการทำงานท่ามกลางปัจจัยขัดขวางการปฏิบัติงาน และยังขาดขวัญกำลังใจเนื่องมาจากการพิจารณาความดีความชอบในสายงานสอบสวน แม้ว่าปัจจุบันจะมีความพยายามผลักดันให้เกิดหลักเกณฑ์การประเมินและแต่งตั้งให้ตำรวจในตำแหน่งพนักงานสอบสวน (สบ.2 และ สบ.3) ก็ตาม จะช่วยให้พนักงานสอบสวนมีกำลังใจและขวัญในการจะผ่านการประเมิน และยังพบว่าถ้าเลือกได้พนักงานสอบสวนเองยังอยากเปลี่ยนไปสู่สายงานอื่น ซึ่งปฏิบัติงานเบากว่าและไม่ต้องเข้าเวร อีกทั้งยังอยู่ในตำแหน่งของสายผู้บริหารซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาทั้ง ๆ ที่มียศเท่ากัน

5. ทัศนะต่อการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาของพนักงานสอบสวน

การศึกษาครั้งนี้ปรากฏให้เห็นภาพที่ชัดเจนว่า พนักงานสอบสวนมีทัศนะที่ดีและเห็นด้วยกับแนวทางหลักการและมาตรการวิธีการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหา จึงเป็นเครื่องยืนยันบทบาทของพนักงานสอบสวนได้เป็นอย่างดีว่าพนักงานสอบสวนเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่ยังไม่เห็นความสำคัญ หรืออาจจะยังเคยชินกับการปฏิบัติเดิม ๆ ที่เคยปฏิบัติกันมา ซึ่งเป็นผลเสียต่อระบบงานยุติธรรมของไทยทั้งระบบ ดังนั้น พนักงานสอบสวนกลุ่มนี้จึงควรปรับเปลี่ยนทัศนคติท่าทีในการปฏิบัติงานใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับสิทธิของผู้ต้องหาที่มีการรับรองไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวแล้ว ผู้ศึกษาเห็นว่าควรมีการสัมมนาอบรมให้ความรู้เป็นประจำอย่างสม่ำเสมอเพื่อย้ำให้พนักงานสอบสวนเคารพในสิทธิของผู้ต้องหา แต่ขณะเดียวกันต้องไม่ละเลยต่อการคุ้มครองสิทธิและผลประโยชน์ของผู้เสียหายด้วย

ผู้ศึกษามีข้อสังเกตว่าพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่เข้าใจดี มีทัศนะที่ดีต่อการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหา ซึ่งต้องปฏิบัติเสมือนผู้บริสุทธิ์จนกว่าศาลจะพิพากษาแล้วเท่านั้น กรณีคำถาม

ที่ว่าผู้ต้องหาที่มีสิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองว่าเป็นผู้บริสุทธิ์จากการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชน ในทำนองที่เนะ สุรูป พินาศาก่อนศาลว่าผู้ต้องหาเป็นอาชญากร อาทิกรณี นายทองใบ คนขับรถสามล้อ (คดีหมวยไซ) หรือครูที่ถูกตราหน้าว่าเห็นแกม ต่อมาไม่กี่วันได้กลายเป็นผู้บริสุทธิ์จากการถูกพิพากษาว่าเป็นอาชญากรโดยสื่อมวลชน ประเด็นนี้พนักงานสอบสวนมีระดับทัศนคติเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ต้องหาที่มีสิทธิได้รับการคุ้มครอง แต่สื่อมวลชนยังคงนิยมปฏิบัติกันอยู่ อีกกรณีคือ ผู้ต้องหาที่มีสิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองที่จะไม่ถูกประณาม ด้วยการทำป้ายแขวนคอ แพร่ภาพออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์และสื่อต่าง ๆ พนักงานสอบสวนมีทัศนคติในระดับที่เห็นด้วยว่าผู้ต้องหาที่มีสิทธิที่จะได้รับการคุ้มครอง แต่ปรากฏการณ์ดังกล่าวยังคงมีให้เห็นอยู่เสมอ

6. ปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน

ปัญหาอุปสรรคสำคัญในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนยังคงเป็นปัญหาที่มีการระบุในการสัมมนา ในงานเขียนต่าง ๆ และดูเหมือนทุกคนทราบดี แต่ก็ยังคงเป็นอุปสรรคขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวน เช่น โอกาสความก้าวหน้าของพนักงานสอบสวนน้อยกว่าโดยเปรียบเทียบกับสายงานอื่น งานสายสอบสวนเป็นภาระหนักเสี่ยงต่อการถูกร้องเรียน อีกทั้งยังเป็นงานที่ใช้เวลาเป็นอย่างมากจนแทบจะหาเวลาที่สิ้นสุดอย่างชัดเจนแน่นอนไม่ได้ พนักงานสอบสวนตระหนักดีว่าขอบเขตรับผิดชอบของพนักงานสอบสวนคือ การบังคับใช้กฎหมายซึ่งมีบริบทที่กว้างและลึกมาก จนยากที่จะหาผู้ใดที่จะรอบรู้กฎหมายทุกเรื่องได้ แต่พนักงานสอบสวนถูกกำหนดบทบาทให้ต้องรู้ทุกเรื่อง พนักงานสอบสวนจึงต้องการเพิ่มพูนความรู้ด้านกฎหมาย ทักษะ และเทคนิคใหม่ ๆ ในการสอบสวน นอกจากนี้ปัญหาสวัสดิการต่ำ ค่าตอบแทนการทำสำนวนได้รับแต่ไม่เต็มตามจำนวน ตลอดจนวัสดุ เครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ แม้กระทั่งยานพาหนะที่ใช้ออกไปตรวจสถานที่เกิดเหตุ และน้ำมันเชื้อเพลิง พนักงานสอบสวนยังคงต้องจัดหาเอง สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ย่อมกระทบต่อขวัญ กำลังใจของพนักงานสอบสวน จึงควรสร้างขวัญ กำลังใจของพนักงานสอบสวนให้อยู่ในสถานะที่ดำรงตนอยู่ได้อย่างสมเกียรติ สมฐานะของผู้อำนวยความสะดวกด้านแรกของกระบวนการยุติธรรม หากพนักงานสอบสวนเองยังมีปัญหาอุปสรรค ขาดความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่แล้ว ประชาชนจะได้รับคุณภาพของการบริการที่ดี ที่ยุติธรรมได้อย่างไร

7. ผลการพิสูจน์สมมติฐาน

ผลการพิสูจน์สมมติฐานปรากฏว่าปัจจัยภูมิหลังของพนักงานสอบสวน ซึ่งได้แก่ ชั้นยศ และตำแหน่ง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนตัวแปรอื่น ได้แก่ อายุ สถานภาพการสมรส ระยะเวลาในการปฏิบัติงานสอบสวน ระดับการศึกษาและสาขาวิชาไม่มีความแตกต่างกันกับทัศนคติในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหา

สำหรับสมมติฐานประการที่สองปรากฏว่าความรู้ความเข้าใจด้านการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เช่นเดียวกับสมมติฐานประการที่สามปัจจัยแวดล้อมในการปฏิบัติงานกับทัศนคติของพนักงานสอบสวนในการคุ้มครองสิทธิผู้ต้องหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ดังนั้น จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ทั้งสามข้อ ทั้งนี้จะสามารถอธิบายได้ว่าชั้นยศ และตำแหน่ง มีความสัมพันธ์กับการเข้าสู่ตำแหน่งพนักงานสอบสวนกล่าวคือ สบ.1 นั้น จะได้แก่ตำแหน่งรองสารวัตรซึ่งเป็นพนักงานสอบสวนที่มีประสบการณ์น้อย ส่วน สบ.2 และ สบ.3 นั้นจะมีชั้นยศที่สูงกว่า ตั้งแต่รองสารวัตรขึ้นไปจนถึงหัวหน้างานสอบสวน ดังนั้นระดับสารวัตรและหัวหน้างานสอบสวนจึงมีความแตกต่างกันในทัศนคติต่อการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญาอีกด้วย จึงทำให้พนักงานสอบสวน (สบ.1 – สบ. 3) ซึ่งมีความรู้ความเข้าใจแตกต่างกันมีทัศนคติต่อการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาแตกต่างกันนั่นเอง นอกจากนี้ปัจจัยแวดล้อมในการปฏิบัติงานนั้น สบ.2 และ สบ.3 ย่อมมีความรับผิดชอบในด้านการบริหารงานแตกต่างกันกับ สบ.1 ซึ่งเป็นรองสารวัตร จึงมีความคิดเห็นด้านปัจจัยแวดล้อมในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน